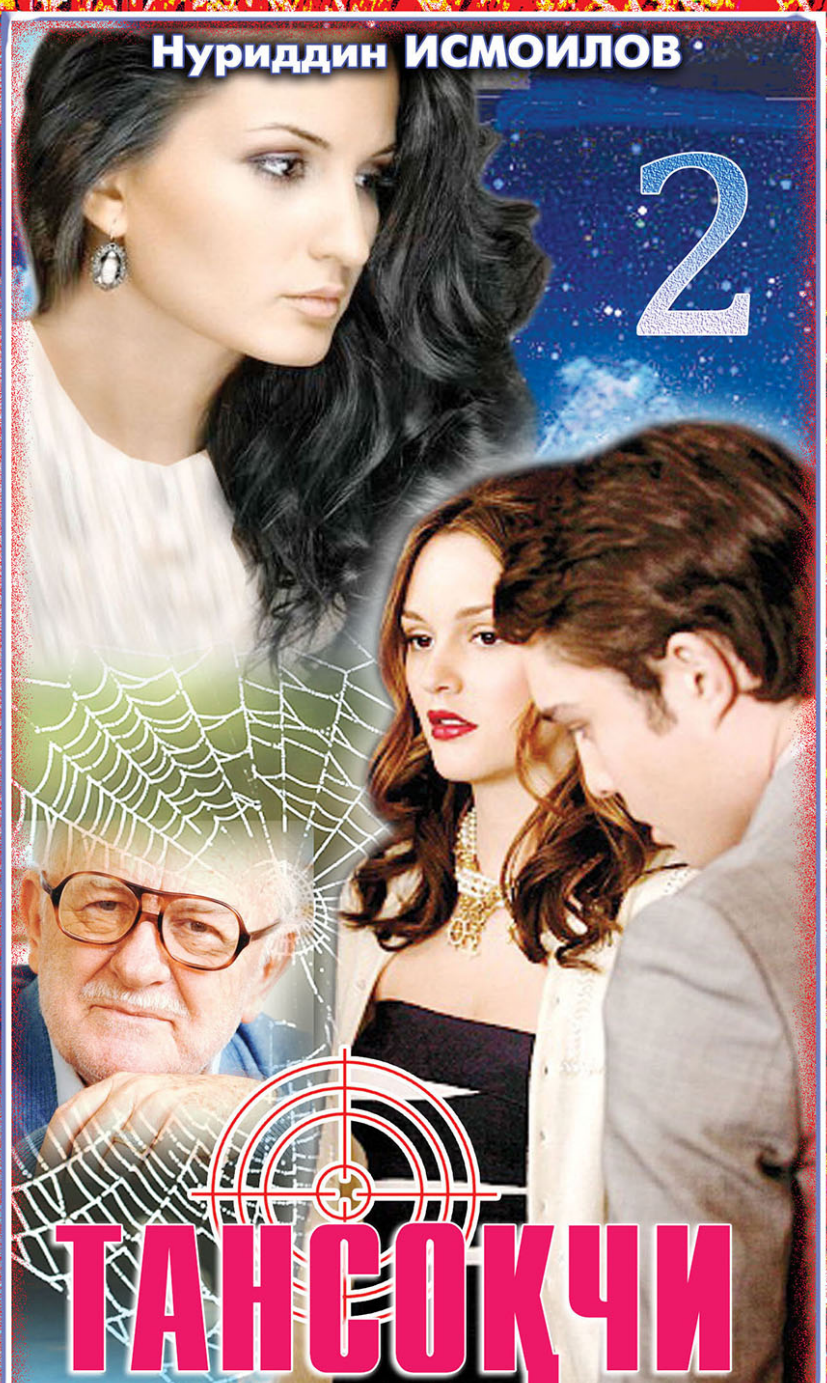

Нуриддин ИСМОИЛОВ

2

ТАНСОҚЧИ

НУРИДДИН ИСМОИЛОВ

ТАНСОҚЧИ

Саргузашт-детектив роман

Иккинчи китоб

Ғафур Ғулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи
Тошкент — 2012

Исмоилов, Нуриддин.

Тансоқчи: Роман: / Нуриддин Исмоилов. — Тошкент: Фафур Фулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи, 2012.

2-китоб. — 288 б.

ISBN

© Н.Исмоилов. «Тансоқчи».
Фафур Фулом номидаги
нашриёт-матбаа ижодий уйи, 2012.

* * *

Хаёлимда борар манзилимни тикладим. Шаҳар — банд-паст иморатлар, йўллар, одамлар четда қолди. Александр Абрамович, қасрмонанд уй, семиз бошқарув пульти билан очилиб ёпиладиган улкан дарвоза ва шу қасрдаги кимсалар бирма-бир кўз ўнгимдан ўтди. Мен улар билан бугуннинг ўзидаёқ рўбарў бўлмоқчимасман. Лекин ҳар бири билан кўришиш истаги ҳам йўқ эмас. Чунки уларнинг баъзилари менга қадрдон эди. Ҳозир... Ҳозир... Бош вазифа Александр Абрамович Германиянинг қайси шаҳрида ва қайси клиникада даволанаётганини билиш эди.

Шошма, нега шу пайтгача Семён Эдуардович Колескони эсламадим. У ахир кўзга кўринмайдиган, лекин асосий фигуралардан биттаси-ку. Лавозими... Лавозими отбоқар, уззукун Александр Абрамовичнинг шаҳар ташқарисидаги отхонасида бўлади. Кийим-боши эски. Соқолини ҳафтада бир марта олса олади, бўлмаса, маймундан озгина фарқ қилиб юраверади. Яна ўзи жудаям ҳазилкаш, доим кулиб туради. Бироқ унинг кўзлари худди аждаҳоникидай ёнади. Мабодо, у билан нигоҳингиз тўқнаш келиб қолса борми, тошга айланиб қолишингиз ҳеч гап эмас. Шундай катта таъсир этувчи кучга эга бўлган одамнинг нега отбоқарлик қилаётганини ҳеч ким тушунмасди. Айни чоғда ундан узоқроқ юришга ва ҳаттоки у ҳақда бошқа жойда фақат кўзи тешиб юбораман, дейди ярамасни, деган гапдан ўзгасини сўзлашга ботинишолмасди. Александр Абрамовичнинг хизматида юрганимда, галати нарса эшитгандим. Шунда ҳам ўзимизникилардан эмас, москвалик миллиардернинг худди менга ўхшаган йигитларидан бири гуллаб кўювди. Айтишича, хўжайини Александр Абрамович билан бирга ўша отбоқарнинг ёнига борган (тасаввур қилаяпсизми, миллиар-

дерлар отбоқарнинг ёнига боришган). Хожаси қайтгач, эҳтиётсизлик қилиб, «Зўр башоратчи экан», деб юборган. Бу гапни тансоқчисига эмас, Александр Абрамовичга айтган. Мен эса ичиб ўтирганимизда, тансоқчидан эшитганман. «Сизларнинг ошиқларинг олчи бўлади. Чунки эртага нима бўлишини айтиб берувчиларинг бор», деганди у.

Мен катта кўчага чиқиб, шитоб билан шаҳар тарафга пойи пиёда ўйга берилиб, талай муддат юриб қўйганимни сезмай қолибман. Бир пайт ёнгинамда битта машина шунақанги тормоз бердики, жон-поним чиқиб кетди. Тўғриси, зувилаб ўтиб қайтаётган уловларнинг товушларига ўрганиб қолган эканман. Чўчиб тушдим ва қулогимга қизларнинг қаҳ-қаҳ отиб кулганлари эшитилди. Бирдан улар томонга ўтирилдим. Олдин қоп-қора «Мерс»нинг кабриолетини, сўнгра ўриндиқларни тўлдирган қизларни кўрдим. Беш қиз бир-бирига мени кўрсатганча қотиб-қотиб куларди. Бундай пайтда одам мулзам бўлиб қоларкан. Юзим ловуллаб кетди. Бир хаёл яхшигина қўполлашмоқчи ҳам бўлдим. Шунда кўзим ҳайдовчи қизнинг ёнида талтайиб ўтирган Светага тушди-ю, ўзимда жилмайишга куч тополдим.

— Йигитнинг кетворгани, — деди Света эшикни очиб ерга тушаркан, — обориб кўямиз.

— Қандай бўларкан, сиқилиб қоласизларов.

— Жой тор бўлсаям, юрагимиз кенг. Сиз шундай кетворган қизни ўрмоннинг ўртасида ташлаб кетишингиз мумкин. Лекин биз пиёда кетаётган йигитни бемалол шаҳаргача обориб қўйишимиз мумкин.

Сўзлаётган ҳайдовчи қиз эди. У гапириш асносида машинадан тушди ва шу ҳолида эшикни ёпиб, уловнинг олд тарафидан айланиб ўтди. Унинг қад-қоматини кўриб, киноактриса ёки модель деб ўйлаш мумкин.

— Бу гаплардан кейин фақат даҳшат дея оламан. Худди шундай. Йигит аблаҳлик қилади. Қизни ёлғиз ўрмонда қолдиради. Қиз эса кутилмаганда машинада тўртта дугонасини топиб, пешонасидан тер оқизганча лўкиллаб кетаётган аблаҳни жой йўқлигидан тиззасига ўтқазиб, шаҳарга етиб олишига ёрдамлашиб юборади, — дедим киноактрисаларга ўхшаган қизга.

У киборларча нозланиб қадам ташлаб ёнгинамга, жудаям яқинимга келди. Бирдан хушбўй ва қиммат (французларники бўлса керак) атирнинг иси бурнимга урилди. Бундан чиқди, бу қизнинг чўнтаги анчагина бақувват. Одатда, бундай ёшдаги қизларнинг ота-онаси ёки эри бой бўлади. Яна яхши кўрган эркаги туфайли зўр кийиниб, бошқалар орзу қиладиган машина миниб, атир-упаларнинг «дода»ларидан фойдаланиши мумкин.

Эркаклар эътиборини жалб этиш мақсадида жудаям очиқ кийинган қиз баданига ҳам алланима суриб олгандики, терисининг қандайдир ялтироқ тусдалиги бутунлай ақлдан оздириши ҳеч гап эмасди.

У менга бошдан оёқ қараб чиқди. Сўнг қулоғимнинг учгинасини чимчилади-да:

— Света, умуман олганда, дидинг чаккимас. Бу қахрамонни бир марта чўмилтириб олганимда, бошқа эркакларнинг барини четга суриб қўйсанг ҳам бўлаверарди, — деди у нигоҳини кўзимга қадаб.

Мен уст-бошимга қарадим. Дарҳақиқат, мақтагулик эмасди. Бундан ҳам ёмони, қиз боланинг оғзидан кирчир эканлигини эшитиш даҳшатли эди.

— Унча-мунчага бўйин эгавермайди, — деди Света.

— Кўрамиз... Хўш, яхши йигит, ўзингиз машинага ўтирасизми ёки ёрдамим керакми? — деди рўпарамда ҳалихануз тикилиб турган қиз.

— Балки бошқа- бошқа кетганимиз тузукдир. Қийнаб қўйишдан кўрқаман.

— Тушунарли, демак, мажбурлаймиз, — дея у бирдан ортига бурилиб, тез-тез қадам ташлади-да, машинасининг эшигини очди.

Сўнг энгашиб алланимани қидирди. Топди, шекилли, қаддини ростлади. Унинг қўлида тўппонча борлигини уловини айланиб ўтаётганида сездим. У менга унча яқин келмасдан қуролини ўқталди.

— Ўн иккита патрони бор. Демак, шунча жойингдан дарча очилади, агар машинага ўтирмасанг, — деди.

— Ишлатишни биласанми? — дея ҳазиллашдим.

У тўппонча милини ерга тўғрилаб, тепкини босди. Тўппонча тасирлади. Мендан бир қадам нари жойнинг тупроғи кўпчиб тушди.

— Шундай жонона қўлида ўлиш, албатта, роҳат. Лекин бундай услубдамас. Айтайлик, бўғиб...

— Сени ўлдириш ниятим йўқ, — дея гапни бўлди қиз. — Аммо бир умрга майиб қилиб қўйишим муаммо эмас.

— Қизлар мени шу тариқа асир олади, деб сира ўйламагандим.

— Гап кўпайиб кетаяпти, учгача санайман, Света орқага ўтади, сен ёнимда ўтириб кетасан. Бир... Икки...

Унинг «уч» дейишига ҳожат қолдирмадим. Дарров бориб у айтган жойга ўтирдим.

— Шундай бўлсин, — деди қиз жилмайиб.

Писанда мenden ўтиб кетди. Лекин ўзимни босдим. Зеро, қиз болага озор етказишни сира истамасдим.

У қуролини орқада ўтирган дугоналарига берди, сўнг ёнимдан жой олиб, юзимдан чимдиб қўйгач, машинани юргизди.

— Қизларнинг қўлида асир бўлиш бунчалик лаззат бағишлашини олдиндан билганимда... — дея ёнимдаги сулувга қараб қўйдим, — сизни, хоним, ҳеч қачон машинадан тушиб, уриниб қолишингизга йўл қўймасдим.

— Менинг исмим Оксана, Светани танийсан. Қолганлар вақти-соати келганда, ўзларини танитишади... Лекин сен мени уринтириб яхши қилдинг. Шилқимларни жиним суймайди. Қайсарлар эса жону дилим. Сенга шундай азоб берайки...

Қизлар қиқирлаб кулишди. Мен эса очиқча гапдан ноқулай аҳволга тушдим ва дарров унинг бошлаб қўйган мавзусини бошқа ёққа бурдим.

— Машинани текис ҳайдаркансан. Света бўлса, шундай уловни яроқсиз ҳолга келтириб қўйди.

Оксана менга қараб жилмайиб қўйди-да:

— Машина ҳайдаш бўйича спорт устасиман, федерация даражасидаги мусобақада нақ учинчини олганман. Кел, яхшиси, ўзинг гувоҳи бўл, — деди.

— Шартмас, ишондим.

У менинг гапимни парвойига ҳам келтирмади. Бирдан газни босиб, «тойчоқ»ни катта тезликка чиқарди. Кейин бу билан ҳам кўнгли тўлмай, машинани йўлнинг у бошидан-бу бошига обориб ҳайдашга ўтди. Қизлар дод-вой қилиб юборишди. Бундан баттар руҳланган Оксана тез-

ликни янада оширди. Кўзим кутилмаганда спидометрга тушди. У икки юзни кўрсатарди. Очиги, капалагим учиб кетди.

— Оксан!.. Оксана! Бас қил! Учиб кетамиз! Худо хайрингни берсин! Оксана!!!

Орқадагилардан бири шундай дея қичқириши билан бирга менга қўшиб ўриндиқни кучоқлаб олди.

Бу валак-салак Оксана гап уқмайдиғанлар хилидан экан. Тормозни шунақанги қаттиқ босиб, рулни бурдики, чийиллаб юборган «Мерс» икки-уч айланиб кетди. Бунақада ҳар қандай ботир ҳам жонидан айрилиши ҳеч гап эмас. Шундай экан, орқа ўриндиқдагилар нима аҳволга тушганини ўзингиз тасаввур қилаверинг.

Улов тўхтади. Орқадагиларнинг иккитаси эшик устидан бошини ўтказиб, ерга энгашди. Биттаси музлатилгандай қотиб қолган бўлса, яна бири суянчиққа бошини қўйган, ранги докадек оқариб кетганди. Ўзим бир аҳволдаман-у, дарров унинг томоқ томирини ушлашга қўлимни чўздим. Ҳартугул, тирик, юраги уриб турарди.

— Бопладинг, яна ўйинингни давом этказганингда, дугоналарингнинг ҳаммасидан айрилардинг! — дедим газаб билан.

— Ҳечқиси йўқ. Барибир, сен қолардинг-ку, — дея жавоб берди Оксана.

Шунда қотиб ўтирган қиз бирдан йиғлаб юборди. Бироздан кейин билдимки, у ўриндиқ устини ҳўллаб қўйган экан...

Уларнинг ўзига келиши қийин бўлди. Оксана қанчалик мағрур ва қайсар бўлмасин, кечирим сўради. Дугоналарининг юзларидан ўпди.

— Мен билмайман. Шунчаки шўхлигим кўзиб қолди... Ҳозир сизларнинг кўнгилларингни оламан.

У юкхонадан ароқ олиб келиб, дугоналарига ичирди. Ҳўл ўриндиқни ҳам ўзи ювди.

— Тўппонча қани? — сўрадим Оксадан у ҳамма юмушларни адо этиб, машинани яна жойидан жилдиргач.

— Вой, Оксан! — деди орқа ўриндиқдаги қизлардан бири. — Йўқотиб қўйдим. Кўлимдан учиб чиқиб кетди.

— Ҳечқиси йўқ. Йигитча кетаман, деса, катта кўча. Ялинмайман, — деди Оксана.

— Кетиб бўпман. Энди эшигимнинг тагигача обориб қўясан, — дедим кулиб.

— Ҳа-а, кўнглинг бошқа нарсани тусамайдими? Мен билан бирга борасан. Йўқса, ҳозирнинг ўзидаёқ туёғингни шиқиллат.

— Бўпти. Тўхтат машинани.

— Номард, кўрқоқ, ҳезалак, — дея тезликни пасайтирди Оксана.

— Ҳайда! — дедим бу сафар ҳақиқатан жаҳлим чиқиб.

Оксана менга ўқрайиб қараб қўйди. Бу сафар у қайсарлик қилмади. Ҳаш-паш дегунча шаҳарга кириб бордик. Бу ернинг деярли ҳар қаричи менга таниш эди. Шу боис кўзимга бошқача кўриниб кетди.

Икки квартал ортда қолгач, «Мерс» одам билан доим гавжум бўладиган супермаркетдан ўтиб, қуёш ботар томонга бурилди. Пича юргач, тўхтади. Оксана ортига бурилиб, қизлар билан ўпишиб хайрлашаркан, ҳар биридан кечирим сўрашни унутмади.

Замонавий шаклда қурилган, одатда, фақат бойваччалар яшайдиган кварталнинг кўп қаватли уйларида бири ёнига етгач:

— Келдик, — деди Оксана.

Бироқ у машинасидан негадир тушишни истамасди. Ниманидир хаёл сурганча ўтирарди.

— Омон-эсон манзилга етдик. Мана, «Мерс» ҳам тўхтади. Энди нимани кутаяпсан? — дедим эшикни очганимдан кейин.

— Ростини айтсам, сенинг қочиб кетишингни. Агар шундай қилсанг, ортингдан боплаб, хуморимдан чиққунча сўкардим. Тўғриси, қасам ичиб айтаман. Кетиб қоласанми, айт?

— Йўқ.

— Майли, мен охирги қаватда яшайман, кетдик.

Мен имкон қидираётгандим. Тунашга, еб-ичишга, муҳитга мослашишга ва режамни амалга оширишга қулай имконият. Тўғриси, Семён Эдуардович билан нима ҳақда гаплашишни ёки ундан нимани ундиришни ўйлаб кўрганим йўқ. Лекин кўнглимда ўзимга ҳам номаълум истак бор эди. Тўғри, энг аввало, мени тинч қўйишларини истайман. Бироқ унинг ёнида менга ёқадиган нарсаси бор.

Охирги қаватга лифтда чиқдик. Оксананинг кўзидаги нур йўқолиб қолгандай, шашти тушгандай эди. Назаримда, у йўлда кўрсатган каромати учун энди сиқила бошлаганга ўхшайди.

У шарақ-шуруқ этказиб, калитни буради-да, қизгиш-тоб эшикни очди. Шундоқ остонага кириши билан елкасидаги сумкасини ташлади ҳамда ичкарига кириб кетди.

Мен эса аввал эшик тепасига қарадим. Чунки бунақанги хонадонларда видео кузатув камераси ўрнатиш аллақачон урф бўлиб кетган. Баъзан улар яширинча ўрнатилган бўлади.

— Нега ҳалиям қаққайиб турибсан? — деди Оксана қайсидир хонага кириб чиққанидан сўнг.

— Ўзинг бир оғиз «Кир», демаринг-ку, — дея остона хатлаб ўтдим.

— Иззатталаблигингни билмаган эканман. Емакхонага ўт. Мен кийимларимни алмаштираман.

— Ҳаммомда чўмилсам майлими?

— Билганингни қил. Лекин сенга кийим беролмайман. Уйда эркаклар уст-боши йўқ.

Оксанадаги ғалати ўзгариш одамни ҳайрон қолдирарди. У менга ҳаммомни кўрсатиб қўйди.

Уч киши бемалол сиғадиган тоғорада нақ ярим соат ётдим. Танам роса яйради. Оксана эшик ортидан туриб: «Чўкиб кетган бўлсанг, гаввосларни чақираман», демаганида, бемалол яна бир-икки соат сувдан чиқмасдим.

Артинаётганимда, эшик тақиллади.

— Чиқяпман, — дедим.

— Эшикни оч. Кир кийимларингни шу ёқда қолдириб, манавини кийиб ол, — деди Оксана.

Қия очилган эшикдан у оппоқ халат узатди ва ҳаммомдан чиққанимдан кейин бошдан оёқ қараб чиқиб:

— Адашмабман, қара, кирларинг аригандан кейин бошқача кўриняпсан, — деди.

— Раҳмат. Чўмилтирдинг, энди қорнимни тўйгазиб қўйсанг, янаям бошқача эркакка айланардим, — дея жилмайдим.

— Тайёр. Ошхонага кир.

Ароқни рад этдим. Оксана бўлса, бостириб-бостириб, икки қадаҳ ичди. Кейин:

— Бугун ростакамига кўрқдим. Аввалига ҳеч нимани ўйламагандим. Қизларнинг аҳволини кўрганимдан сўнг эса юрагим товонимга тушиб кетаёзди, — деди хўрсиниб.

— Эсингдан чиқар. Яхшиси, менга айт, бир ўзинг яшайсанми? — дедим қошиқчани ўйнаб.

— Беш йилдан бери ёлғизман. Ота-онам автоҳалокатда ўлиб кетишди. Мен ўшанда эндигина ўн еттига киргандим, — деб Оксана оғир хўрсиниб қўйди. Сўнг дардчил овозда қўшиб қўйди: — Иккаласи ҳам врач эди. Отам фан номзоди, докторлик ишини энди қилаётганди. Чала қолди. Мен бўлсам, уларнинг вафотидан сўнг дарров ДО-САФга кирдим...

— Турмушга чиқмадингми?

— Нима қиламан эрга тегиб? Ҳозирги яшашим ҳам ёмонмас. Битта ухажёрим бор. Ёши ўтиб қолган. Лекин жудаям бой. Аммо шунақанги кўрқинчилики, ҳар сафар у билан учрашганимда, оёқларимгача қалтирайман. Унинг кўзи тешиб юборадиган даражада ўткир. Ҳар сафар келганида «Ишқилиб, эртароқ кетсин», деб худога ёлвораман. Шу пайтгача сариқ чақа ҳам сўрамаганман. Ўзи ташлаб кетади... Аслида, қўлидан ҳеч вақо келмайди. Бошда «Менинг аёлларга укувсизлигимни бировга гуллаб қўйсанг, каллангни оламан», деганди. Мана, биринчи марта сенга айтаяпман. Чунки у уйимга эркак кишини киритмаслигимни ҳам дўқ-пўписа билан уқтирган... Ҳаммаси жонимга тегиб кетди...

Оксананинг кўзида ёш пайдо бўлди.

— Ўша эркакнинг исми нима? — сўрадим қизга тикилиб.

Чунки кўнглим ниманидир пайқагандай эди.

— Семён Эдуардович, — жавоб берди Оксана.

Ҳайратдан қотиб қолдим.

Мен бундай совғани мутлақо кутмагандим. Ҳар нарса бўлиши мумкин, бироқ айнан Семён Эдуардовичга тегишли одамга дуч келиш етти ухлаб тушимга ҳам кирмаганди.

— Шу пайтгача кўрқиб яшадим, — деди Оксана. — Бундан бу ёгига... Бўлди! Энди истаганимни қилиб юравераман. Ўлиш ҳеч нарса эмаскан. Кўз очиб юмгунча

жонни топшириш мумкин. Шундай экан, зарилми битта қариядан кўрқиб юриш? Қани, энди мен билан битта ол-чи...

У қадаҳни тўлдириб ароқ қўйиб узатди.

— Гўзаллигинг, қадди-қоматинг, овозингнинг майинлигига жон берса камлик қилади. Лекин шундай... нима десам экан, мафтункорга қаёқдаги...

— Кўй, гапирма! — деди Оксана бирдан гапимни бўлиб. — Ортиқ эслашни истамайман.

У ичди. Сўнг бориб, хона тўрида қимматбаҳолигини кўзкўзлагандек ялтиллаб турган столнинг устидаги патефоннинг қулоғини буради. Ҳамма ёқда замонавийлик уфуриб турганда, патефон ғалати туйилаётган эди. Бунинг устига, у ғийқиллаб товуш чиқарарди.

— Менинг бор-йўқ бисотим мана шу патефон, — деди Оксана савол назари билан қараб турганимни кўриб. — Бу уйда менга тегишли бўлган бошқа ҳеч вақо йўқ. Бу патефон авлоддан-авлодга ўтиб келаётган ёдгорлик. Ҳозиргача тўрт авлод фойдаланди, мен бешинчисиман...

— Хоҳласанг, иккаламиз рақсга тушамиз, — дея ўрнимдан турдим.

Оксана жилмайди. Бир-бир қадам босиб келди-да, иккала қўлини ҳам елкамга ташлади. Мен унинг белидан кучдим ва сўзсиз оғир куй оҳанги-га мос равишда рақсга туша бошладик. Орадан бир лаҳза ўтиб, Оксана бошини кўксимга қўйди. Бир неча марта чуқур нафас олди. Назаримда, у рақс тушмаётганга ўхшар, қандайдир ўй гирдобиди қолиб, юраги сиқилаётганди.

— Бундан кейинги ҳаётинг кутилмаган даражада яхши томонга ўзгариб кетишини ҳали ўзинг ҳам билмасанг керак, — дедим унга.

Қиз бошини кўтариб, юзимга қаради. Унинг зумрад кўзлари ялтиради. Гўзаллиги икки ҳисса ошди. Энтикдим. Буни яшириш учун жилмайдим.

— Қаёқдан олдинг бу гапни? — деди у ҳайратини яширмай.

— Манави кўзлардан.

— Жиннивой. Бу кўзларда ташвишдан бошқа ҳеч нима йўқ.

— Менга қара. Анави... нима девдинг исмини?.. Ҳа, Семён ҳар куни келиб турадими?

— Кўрқаяпсанми?

— Нега кўрқарканман? Шунчаки қизиқиб сўраяпман.

— Баъзан уч, баъзан икки кунда келади. Бир хил пай-тлари ҳафталаб қорасини кўрсатмайди... Мен ундан жудаям кўрқаман. Сен билмайсан-да. Мен ҳалиям бокираман... Эзилиб кетдим!

У йиглаб юборди-да, мени маҳкам қучоқлади. Агар унинг ўрнига бошқа биров “Бу қиз ҳали бокира”, деганида, ишонмаган бўлардим. Аммо ўзи шундай деб турганидан кейин... Шошма, балки бу тузоқдир. Ўзлари қува-вериб чарчагач... Нималар деяпман? У менинг ёнимга атайлаб келмади. Шунчаки тасодифан кўришиб қолдик.

— Сен ҳалиги... Ҳаммаси жойига тушади, — дедим Оксананинг кўнглини кўтариш учун.

— Йўқ, ишонмайман. У ярамаснинг қўлидан ҳеч нима келмайди-ю, бошқа бировгаям бермайди. “Сен шунга маҳкумсан. Ёнингга келаётганимдан хабардорлар бор. Ожизлигимдан биров хабар топадиган бўлса, сени ўлдираман!.. Лекин бирон жойга қочиб кетишни ҳам ўйлама. Ерга кирсанг, қулоғингдан, осмонга чиқсанг, оёғингдан тортаман. Мендан қутулишнинг битта йўли бор: ё мен ўлишим керак, ёки сен бу дунё билан эрта хайр-лашишнинг зарур”, деганди мен билан қолган илк кечада.

— Уйига борганмисан?

— Ҳа, Москвадаги уйига борганман. Қизиқ, негадир бу ерда отхонада яшайди... Нега унга қизиқаяпсан ўзи? — дея бошини кўтарди Оксана.

— Нега? Унинг яшаши, бойлиги, ҳаммаси галати. Истаган одам қизиқиши мумкин. Дарвоқе, сен хоҳлаган пайтингда эркаклар билан юришга имконинг бор-ку. Ортингдан пойлаб юрмаган бўлса...

Оксана қучоғимдан чиқди. Бориб ўзига ароқ қуйиб ичди. Сўнг диванга ўтириб, оёғини чалиштирди.

— Пойлоқчиси бор, — деди хўрсиниб. Сўнг қўлини чўзиб столнинг устидан сигарет олди-да: — Рўпарадаги уйда туради. Қачон келдим, ким билан, ҳамма-ҳаммасини кўриб туради, — дея бармоқлари орасидаги сигаретни тутатди. — Қизлар билан бирга келсам, индамайди улар. Лекин бирорта эркак зотини етаклаб келсам, дарров пайдо бўлишади.

— Нега унда ҳозиргача биронтасининг қораси кўринмади? — дея эшик тарафга кўз ташлаб қўйдим.

— Балки, инидан чиққандир, йўлдадир, — деб Оксана сигарет тутунини симирди. — Сени атайлабдан олиб келдим. Света сени жудаям чаққон уришади, деди. Кўз очиб юмгунча учтасини ер тишлатибсан. Ростини айтсам, ортимдан пойлаб юрадиганларниям танобини тортиб қўйишингни истадим. Албатта, бунинг учун сендан узр сўрайман.

— Света сени алдаган, менинг қўлимдан бирор иш келмаса-чи, унда нима қиласан?

— Мен ҳеч нима қилмайман, улар сени пачоқлаб кетишади.

— Раҳмат. Энди рухсат берсанг, пачоқланишдан олдин юз грамм ютсам, — дея қулқуллашиб қадаҳга ароқ қўйдим.

Аммо ичиш насиб этмади. Эшик қўнғироғи жиринглаб қолди.

— Келишди, — дея ҳорғин нафас олди Оксана ва ўрнидан туриб, нозланганча эшик томон қадам ташлади.

Мен қадаҳни стол устига қўйиб, қўлимга санчқини олдим. Яхши қурол. Бировнинг диққатини тортмайди. Устаси фойдаланганда зўр натижа беради.

Эшик очилиши билан тарсаки товуши ва Оксананинг “Вой!” дея бақиргани, ортидан эркак кишининг сўкингани эшитилди. Мен жойимдан қимирламадим. Шунчаки эшик тарафга кўз ташлаб қўйдим.

— Қани?! — ўкирди эркак.

Оксана жавоб бермади. Назаримда, мен ўтирган жойни қўли билан кўрсатган бўлса керак, оёқ товуши шу томонга кела бошлади. Шунда ҳам пинагимни бузмадим. Санчқини ўйнаганча ўтиравердим.

— Ит! Тур ўрнингдан!

Ҳақорат менга қаратилганди. Лекин қимир этмадим.

— Васка, унинг қулоғи том битганга ўхшайди, очиб қўй! — ўкирди яна ўша овоз эгаси.

Семён Эдуардовични овозидан танигандим. Ёлғиз келмаган. Келолмайди ҳам. “Биттаси билан кириб кетди”, деган гап қулоғига чалинган-у, шотирларини ёнига олиб, қушдай учган. Ёки Оксанани кўриш иштиёқида юрган пайтда унга бу хабарни етказишган.

Вася исмли чўтир башара йигитни зимдан кузатиб ўти-
рардим. У ёнимга етиши билан сочимга чанг солмоқчи
бўлди. Бироқ улгурмади. Мен унинг қўлини ушлаб қол-
дим-да, бирдан ўрнимдан туриб, ор-қасига қайирдим.
Унинг суяклари қисирлади.

— Оғрияпти! — ўкирди Вася отли одамсифат махлуқ.
Мен иржайиб Семён Эдуардовичга қарардим.

— Сен қаёқдан келиб қолдинг, ярамас?! — деди у
кўзларига ишонмай.

— Соғиндим, Семён Эдуардович, соғиндим.

У чўнтагидан тўп-пончасини чиқарди. Аммо тепкини
босишга улгурмади. Санчқи учди. Тўғри бармоқларига
санчилди. Қурол ерга тарақлаб тушиб кетди. Шу заҳоти
Васянинг қулоғи орқасини силаб қўйдим-да, икки ҳат-
лашда қарашлари, гаплари билан ҳамманинг юрагига
қўрқув соладиган Семён Эдуардовичнинг ёнгинасида пай-
до бўлдим. У жароҳатланган қўлини соғи билан ушла-
ганча бирозгина энгашишга улгурганди.

— Единг-ку, аблаҳ! — деди у полда ётган тўппончани
олаётганимда.

— Хафа қилаяпсиз, Семён Эдуардович. Ҳали ейишим-
га бор. Қолаверса, қозондаги ёғ қизимади. Қизиса бор-
ми, гўштарингиз бирам чарс-чурс қилиб қовуриладики,
ўзиям роса газакбоп бўлади, — дея бўш қўлим билан
санчқини суғуриб олдим.

У инграб юборди.

— Қайси гўрдан пайдо бўлдинг? Сени аллақачон Мос-
квдан қидиришаяпти-ку, — деди у афтини буриштириб,
оғриқ пича чекингач.

— Ёлғон гапирманг. Ҳеч ким билмасаям, сиз шу ат-
рофда санғиётганимни яхшигина сезиб юргансиз. Хўш,
гаплашамизми, ёки?..

— Гаплашамиз, падарингга лаънат...

— Мени сўкмадингиз деб ўйлайман. Қани, юринг, Ва-
сянинг ёнидаги стол бўш, эллик-эллик оламиз. Оксана
бизга газак тайёрлаб беради. Албатта, ҳозирча помидор-
бодрингдан. Келишолмасак, гўштингизни қовуришимга
ёрдамлашиб юборди, — дея қизга қараб жилмайдим.

Кўзлари косасидан чиқай деб турган Оксана имо-ишора
билан Семён Эдуардовични отиб ташлашимни илтимос
қилди.

“Бемалол улгурамиз”, дегандай кўз қисиб қўйдим ва отбоқарни етаклаб, стулга ўтқаздим. Ҳозиргина ўзим ичмоқчи бўлиб турган ароқни унга узатдим.

— Оғриқ тезда босилади, ҳеч нима кўрмагандай бўлиб кетасиз, жаноб, — дедим.

— Ярамас, заҳарламоқчимисан?! — дея афтини баттар бужмайтирди у.

— Ҳамманиям ўзингиздай ўйлайсиз-да, — деганча ароқни полга тўкиб юбордим.

Бошқатдан қўйдим. Ўзимгаям, албатта.

Сув ичдимми, ароқми, очиги, сезмадим. Шундан, гарчи ҳозирча юмшоқ муомала қилиб турган эсам-да, жудаям қизишганимни ҳис этдим.

— Чўзиб ўтирмай, дарров ишга ўтамиз. Сизниям вақтингиз доим тигиз бўлади. Отларингизни бировга ишонмаслигингизни яхши биламан. Туркменистондан олиб келинган янги зотли отларни сўрамоқчи эдим-у, аммо сира вақтим йўқ. Александр Абрамович қайси шаҳарда? — дея тўппончани стол устига уриб тақиллата бошладим.

У менга ўқрайиб қараб қўйди ва шошилмасдан ўзининг қадаҳини яна шайтон сувига тўлдириб, бир қўтаришда ютиб юборди-да, газагига бурнини тортиб қўйди. Сўнг:

— Мен сендан тузукроқ савол кутгандим. Эркак киши бунақанги савол бермайди. Менга ҳеч қанақанги дахли бўлмаган одам тўғрисида нимаям билардим? Бунинг устига, отбоқар бўлсам... — дея Семён Эдуардович менга қаради. Ана шу пайт унинг кўзлари этни жимирилатар даражада ёнди. — Ўша сен исми-шарифини айтган одамни умрим бино бўлиб икки мартагина кўрганман. Баччағар, отни хуш кўраркан. Иккита от сотиб олган, яъни ҳар сафар биттадан...

Тўппонча мили унинг чаккасига тиралди.

— Битта амал қолди: тепкини босиш. Майнавозчиликни давом эттирасизми?

— У Нюрнберг шаҳрида. Хусусий клиникада... Барибир, боролмайсан у ерга. Ёнига ҳам киролмайсан. Ўзингга ўхшаганлар оёгингдан осишади.

— Демак, Нюрн- бергда... Наҳотки жонингиз азиз бўлмаса?

— Сен сўрадинг, мен борини айтдим. Ишониш-ишон-маслик ихтиёрингда. Лаънати Оксана мени ёмон туширди. Сотқинлик қилишга мажбур этди.

Оксана яқинимизда эди. У воқеаларни жим туриб кутатарди. Номи тилга олиними билан сўзлай бошлади.

— Яқинда Германияга бориб келганингни, Мюнхен ажойиб шаҳарлигини оғзингни тўлдириб мақтаганинг. Айниқса, “Бавария” пивосидан ичиб, маза қилганинга алоҳида ургу берганинг. Менимча, Мюнхен Нюрнбергдан унча узоқ бўлмаса керак, — деди у.

— Ана, ҳурматли Семён Эдуардович, ёлғонингиз қанот қоқмасдан бурун фош этилди, — дея унинг кўлидаги қадаҳни олиб қўйдим.

— Оксана! — бақирди у. — Мен умримда фақат сенгагина меҳр қўйганим. Сендан ҳеч нарсани аямадим. Лекин сен бир кунлик жазманингга мени сотдинг. Кечиради деб ўйласанг, хато қиласан.

— Оғайни, — дея Семён Эдуардовичнинг елкасига қоқдим, — кечириш учун яшаб қолиш керак.

— Бўпти, сўраганингни билиб олдинг. Оксана бундан бу ёғига билганини қилсин. Сарик чақага зор бўлади. Албатта, сен ёрдам бермасанг. Дарвоқе, ҳамширага уйланганинг. Оксана чиройлироқмикан?..

— Балки... Лекин мен донолар доносининг ожиз жойи борлигини шу кунгача билмай юрган эканман. Не-не одамларнинг бойиб кетишига, ишлари юришишига ёрдам беролган, қанча-қанча тадбиркорларнинг шўрини қуритишни эплаган одам битта аёл, тўғрироғи, қизнинг қош қоқишининг гадоси экан.

Аввалига Семён Эдуардович қизара бошлаганди. Гап оҳангини бошқа ёққа буришим билан юзи ёришди. Лекин Оксананинг бокиралигига ургу берганимга эътибор ҳам қилмади.

— Ҳар кимда камчилик бўлади. Майли, энди бас қилайлик. Рухсат бер, кетайин. Абрамовичнинг қаердалигини билиб олдинг. Энди нима қилсанг, ўзингнинг ишинг. Менинг ундан қарзим йўқ. Сен билан ҳам олди-берди қилмаганман...

— Энди қилсак-чи?.. Айтайлик, менга эллик минг кўкидан керак. Сиз учун бундай сумма жуда майда...

— Отбоқарда шунча пул бор деб ўйласанг, кулгига қолишинг аниқ, — дея мийиғида кулди Семён Эдуардович.

— Тўғри. Шунинг учун мен сиздан арзимас эллик минг эмас, балки беш-олти миллион оламан. Токи соғлиғим тўғрисида қайғуриб юринг. Ахир менга бирон нима бўладиган бўлса, ҳамма пулларингиздан айриласиз, жаноб.

Семён Эдуардовичнинг башараси гезарди, кўзлари олайди. Қўли қалтираб, секин чўнтагидан сигарет қутисини чиқарди. Лабига сигарет қистирганидан кейин гугурт-ни ёқишга анча қийналди. Ҳар сафар қўли қалтирганида, ё гугурт чўпи синар, ёки ерга тушиб кетарди.

— Биз Оксанадан фойдаланамиз, — дедим унга сигарет тутатишида ёрдам берарканман. — Буни қарангки, сиз бир неча йиллар давомида севган, лекин мутлақо ишонмаган қиз бир кундаёқ менинг ишончимни оқлади. Ҳозир, ҳурматли жаноби олийлари, пулнинг манзилени айтасиз, кейин чурвақаларингизга Оксанани олиб боришни ва пулларни бериб юборишларини тайинлайсиз. Юз фоиз кафолат бериб айтаманки, улар Оксанага ишонишади.

— Иблис!.. Иблислар. Сизлар мени хонавайрон қилмоқчимисизлар? — деди Семён Эдуардович оғзидан тутун чиқариб.

— Аксинча, бойликларингиз ишончли қўлда бўлади. Мабодо ўлиб кетадиган бўлсангиз, пулларингиз Оксанага мерос бўлиб қолади. Чунки сизнинг ундан-да яқинроқ одамингиз йўқ. Гарчи у сизни итдан баттар ёмон кўрсаям. Начора, тақдирдан қочиб бўлармиди? — дея Оксанага қараб кўз қисиб қўйдим.

— Жонгинам, наҳотки шу арзимас беш-олти миллион пулингни мендан аясанг? Чет элда сенинг хотиранг билан бахтли яшайман. Ишонавер, — деди Оксана ўлганнинг устига тепган қилиб.

Семён Эдуардович кўкариб кетди:

— Сизларни соғ қўйишмайди. Ишонтириб айтаманки, Александр мен учун ҳар қандай ёвузликни қилишга тайёр.

— Бунга шак-шубҳа йўқ. Аммо бунинг учун у яшаб қолиши керак, — дея унинг томоғига тўппонча милини тирадим. — Пулларингиз қаерда?

— Адашмадинг. Менда шунча пул бор. Лекин мени аҳмоқ деб ўйласанг, адашасан. Мен икки-уч юздан кўпини қўлимда ушлаб турмайман, — деди Семён Эдуардович.

— Сизни аҳмоқ де-йишга сираям тилим бормаиди. Пулларингизнинг бари чет эл банкларига. Тўғрироғи, Кипрда. Бир сафар Александр Абрамович шундай дегандай бўлудди. Демак, бундай қиламиз: Оксана бугуннинг ўзидаёқ Кипрга учади. Ўзига ҳисоб рақами очтиради. Албатта, унинг ёнида сизнинг йигитларингиз бўлиши шарт. Бу ёқда электрон йўл орқали ҳисобингиздаги ҳамма пулларни Оксанага ўтказиб қўясиз. Бор-йўғи шу.

Семён Эдуардович шу билан камбағал бўлиб қолмаслигини яхши биламан. Лекин у умрида ҳали бирор марта бўлсин, бу даражада катта йўқотишга дуч келмаган. Ана шу нарса уни жудаям қийнайди. Агар бир қанча муддат мана шундай сиқувда ушлаб турилса, у касал бўлиб қолиши ҳеч гапмас. Қолаверса, ўзини доимо бошқалардан устун, ақлли билиб келган. Аслида ҳам шундай-ку-я, лекин кутилмаганда иқтисоду сиёсатда яқинига ҳам келолмайдиган мендай йигитча дабдурустдан уни чув тушираётганим суяк-суягидан ўтиб кетаяпти.

— Электрон вари-антнинг имконияти йўқ, — деди у баҳона топилганидан хурсанд бўлиб.

Дарвоқе, шу заҳоти унинг қалтираши тўхтади. Бемалол қадаҳга қулқуллашиб ароқ қўйди. Томоғига тиралиб турган тўппончага эътибор ҳам бермади.

— Лекин сиз йўлини топасиз. Ахир ўладиган бўлсангиз, шунча пулнинг нима кераги бор? Агар пулларингиз билан бирга кўмишганда ҳам ишлатолмайсиз. Бекорга чириб кетади.

— Билганингни қил. Мени қўрқитолмайсан. Сенларга берадиган пулим йўқ. Ундан кўра чириб кетсин. Розиман.

Семён Эдуардовичнинг жимжилоғи қайрила бошлади. Албатта, бунақанги азобдан ўқ еб ўлган афзалроқ. Асир ҳам аввалига чидади. Кейин аста-секин қизара бошлади ва охирида ялинишга тушди.

— Майли, Оксана Кипрга борсин, — деди у йиғламоқдан бери бўлиб.

- Lituz.com

Elektron kitoblar

**To'liq qismini Shu tugmani
bosish orqali sotib oling!**